RANGER junior
BUILA- VÂNTURARIŢA

KogaYon
www.kogayon.ro

Broşură realizată de **ASOCIATIA KOGAYON,**
Organizaţie neguvernamentală de protecţie a mediului
WWW.KOGAYON.RO

Parcul Național Buila Vânturarița

Cum să devin Ranger Junior în Parcul Național Buila Vânturarița

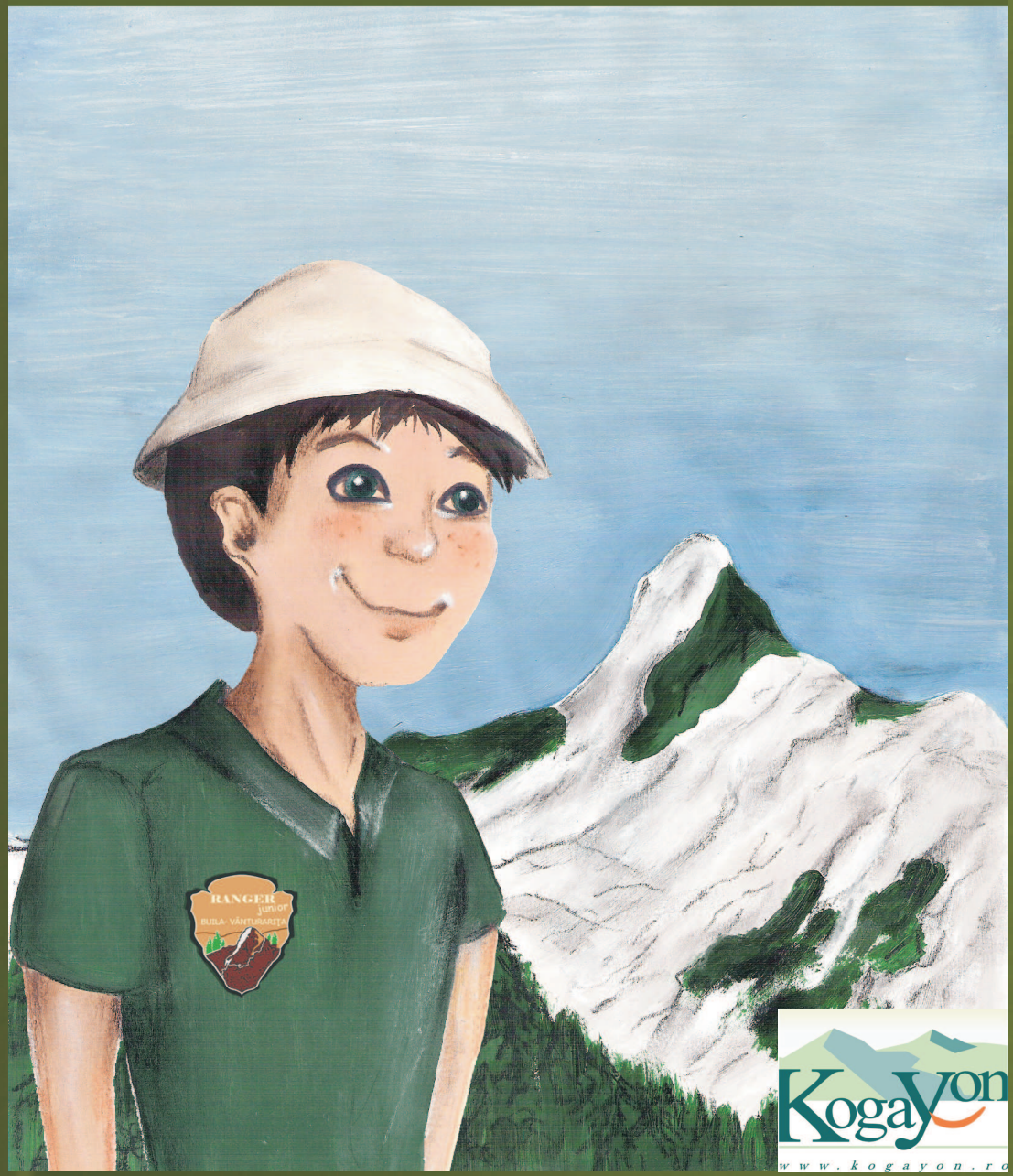

KogaYon
www.kogayon.ro

Mulţumiri

Proiect finanţat de către
Fundaţia pentru Parteneriat
şi realizat în parteneriat cu :

* *Administraţia Parcului Naţional Buila-Vânturariţa*
* *Inspectoratul Şcolar Judeţean Vâlcea*
* *Grupul Şcolar C-tin Brâncoveanu Horezu*
* *Liceul Băile Olăneşti*
* *Şcoala Generală Costeşti*
* *Şcoala Generală Bărbăteşti*
* *Şcoala Generală Bodeşti*
* *Şcoala Generală Pietrari*
* *Şcoala Generală Cheia*
* *Şcoala Generală Olăneşti Sat*
* *Clubul Copiilor Horezu*
* *Şcoala Generală Olăneşti Sat*

FUNDAŢIA PENTRU PARTENERIAT

Material realizat de Asociaţia Kogayon

Cuprins

Capitolul 1 - Ce inseamnă *Ranger Junior*?

Capitolul 2 - Parcul Naţional Buila Vânturariţa, sit NATURA 2000

2.1 Descrierea generala a Parcului Naţional Buila Vânturariţa

2.2 Ce este un sit NATURA 2000?

Capitolul 3 - Flora

Capitolul 4 - Fauna

Capitolul 5 - Ecosistemele din Parcul Naţional Buila Vânturariţa

Capitolul 6 - Ecoturism în Parcul Naţional Buila Vânturariţa

Capitolul 7 - Legile muntelui

Capitolul 8 - Lecţii de supravieţuire Ghidul Rangerului Junior

Argument

Peste 19.000 de specii de plante si 5.000 de specii de animale de pe Glob sunt clasificate ca fiind pe cale de disparitie. Alte cateva mii de speciii ajung in pragul disparitiei in fiecare an inainte ca biologii sa le poata identifica.

Principalele cauze ale disparitiei speciilor de plante si animale sunt: distrugerea habitatelor, exploatarea comerciala (colectarea de plante, vanatul irational si braconajul), distrugerile produse de catre speciile aclimatizate si poluarea. Dintre aceste cauze, distrugerea habitatelor reprezinta cea mai mare amenintarepentru aceste specii.

De-a lungul erelor geologice, diferitele specii de plante si animale au evoluat incet si au disparut din cauza schimbarilor climatice radicale si a imposibilitatii de a se adapta competitiei pentru supravietuire. Totusi, din anii 1600, rata de disparitie a crescut progresiv, odata cu cresterea populatiei umane si consumarea resurselor naturale.

Poluarea, drenarea mlastinilor, defrisarea padurilor, urbanizarea si constructia de drumuri (Transamazonianul, Transsiberianul) duc la distrugerea sau fragmentarea acestor medii de viata. Astfel, speciile pierd contactul cu celelalte populatii, reducandu-se astfel diversitatea genetica si adaptandu-se mai greu la conditiile climatice schimbatoare. In unele cazuri, habitatul fragmentat devine o zona prea restransa pentru a suporta o populatie mare.

In ultimii 400 de ani, exploatarea comerciala mondiala a animalelor pentru hrana si alte produse a crescut simtitor

O alta cauza majora care a dus si duce la diminuarea drastica a faunei si florei este poluarea mediului.

Substanţele toxice rezultate în urma activităţilor umane prezente în atmosferă, apă, sol, sunt capabile să distruga plantele, sărăcind lumea atât de peisajul atrăgator pe care-l oferă natura, de sursa de hrană a animalelor cât şi de oxigenul pe care plantele îl elimină

1. Proiectul Junior Ranger

Cum sa devin un Ranger Junior al Parcului Naţional Buila-Vânturariţa?

De aici incepe...

Parcul Naţional Buila-Vânturariţa a fost înfiinţat în noiembrie 2004. El se întinde pe teritoriul administrativ al localităţilor Costeşti, Bărbăteşti şi Băile Olaneşti.

Proiectul are ca arie de desfasurare, în principal, Parcul Naţional Buila-Vânturariţa, prin implicarea elevilor de la şcolile din localităţile din vecinătatea acestuia.

Proiectul se adreseaza elevilor din ciclul gimnazial din 8 instituţii de învatamânt (2 licee, 5 şcoli generale şi un club al copiilor) din oraşele Horezu şi Băile Olăneşti şi comunele Costeşti, Bărbăteşti şi Pietrari).

Cine sunt Rangerii Juniori?

- În cazul nostru, Rangerii Juniori sunt un grup de 64 de elevi care provin din cele 8 şcoli din vecinatatea parcului. Ei au vârste cuprinse între 12 şi 13 ani, fiind în clasele a VI-a şi a VII- a . Alegerea lor s-a facut în funcţie de cunoştintele pe care le au în domeniul ştiinţelor naturii, dar şi în funcţie de interesul şi entuziasmul manifestat faţă de protecţia mediului. Copiii vor participa la o serie de activitati practice:
- ecologizarea unor suprafeţe din parc,
- plantarea de puieţi într-o zonă despadurită din parc,
- determinarea de plante şi animale,
- realizarea de desene şi poze,
- studierea ecosistemelor parcului prin completarea fişelor de observaţie
- realizarea de obiecte din deşeuri,

La finalul activitatilor, prin joc şi cu ajutorul exerciţiilor, Rangerii Juniori vor dobândi, pe lânga noţiunile teoretice şi o serie de aptitudini practice. Vor avea cunoştinţele necesare pentru ca, la rândul lor, să poată educa pe alţii în ceea ce priveşte modul civilizat de vizitare al unui parc naţional şi activităţile permise aici.

2.Parcul Național Buila -Vânturarița

Parcul Naţional Buila-Vânturariţa a fost înfiinţat în noiembrie 2004, în urma demersurilor Asociaţiei Kogayon. Este cel de-al 12 parc naţional din România şi are o suprafaţă de aproximativ 4500 de hectare.

Masivul Buila-Vânturariţa este o creastă calcaroasă de aproximativ 14 km lungime şi 2 km laţime. Înalţimea maximă este de 1885 m (Vârful Vânturariţa Mare). El a fost declarat parc naţional datorită valorii peisagistice naturale deosebite şi a ecosistemelor sale aproape neatinse de activităţile oamenilor.

Parcul Naţional Buila-Vânturariţa este situat pe teritoriul localităţilor Costeşti, Bărbăteşti şi Băile Olăneşti, întinzându-se de la vest de Râul Bistriţa pâna la nord-est de Râul Olaneşti. În teren, limitele parcului sunt marcate de un pătrat roşu cu chenar alb.

Vizitarea unui parc naţional este permisă în scop ştiinţific, recreativ, educativ, turistic.

definiție

Un parc național reprezintă o arie protejată care are drept scop conservarea elementelor naturale sub aspect floristic, faunistic, hidrologic, geologic, paleontologic, speologic, pedologic sau de altă natură. Într-un parc național se asigură conservarea diversității biologice, a cadrului natural, a ecosistemelor.

Stiați că...?

- În România, la ora actuala exista 13 parcuri naţionale?
- Primul parc naţional înfiinţat în România a fost Parcul Naţional Retezat?

Administratie. In februarie 2006 s-a înfiinţat **Administratia Parcului Naţional Buila-Vânturariţa**, compusă din: director parc, contabil, biolog, responsabil relaţia cu comunităţile, educaţie ecologică şi turism, informatician, şef pază şi 4 rangeri.

Ce face un ranger? Rangerii desfăşoară activităţi de pază şi de supraveghere pe raza parcului pentru prevenirea abaterilor de la regulile de vizitare, braconajului, tăierilor ilegale, paşunatului ilegal, altor activităţi nepermise într-un parc naţional. De asemenea, verifică amenajările din parc (băncuţe, mese, bariere, cabane, refugii, adăposturi, vetre de foc), veghează la păstrarea acestora şi sanctionează eventualele abateri. Ei îndrumă şi însoţesc turiştii, participă la acţiuni de salvare a acestora. Pentru aceasta trebuie să cunoască bine tehnicile de acordare a primului ajutor şi de supravieţuire. Trebuie să deţină informaţii despre flora şi fauna din parc pentru a putea întocmi rapoarte despre evoluţia acestora. Trebuie să aibă o etică de mediu şi abilităţi de comunicare.

Sit Natura 2000

Datoritã acţiunilor necontrolate ale oamenilor, multe specii de animale, plante, precum şi habitatele lor, au fost distruse, devenind rare la nivelul întregii Europe. Fãrã luarea unor mãsuri de protecţie adecvate, **acestea ar putea dispãrea**.

Un sit Natura 2000 (sit = zonã, loc) este o zonã care adãpostește habitate, specii de plante și de animale protejate la nivel european. Aceste zone au o importanță deosebitã pentru conservarea naturii Europei fiind incluse într-o rețea internațională de arii protejate, denumitã Rețaua „Natura 2000”.

Parcul Naţional Buila- Vânturariţa a fost propus drep sit Natura 2000 datoritã faptului cã adãpostește numeroase de animale, plante şi habitate de interes european.

În Parcul Naţional Buila-Vânturariţa sunt 17 tipuri de habitate de interes european (habitate de pãdure, de pajişte, de stâncărie) din care 4 sunt habitate prioritare. Conform „Manualului habitatelor din România”, în Parcul Naþional Buila-Vânturariţa existã peste 23 de tipuri de habitate.

Dintre animalele care justificã propunerea Parcului Naţional Buila-Vânturariţa drept sit Natura 2000 amintim : *ursul, râsul, liliacul mare cu potcoavã, liliacul mic cu potcoavã, liliacul comun, liliacul comun mic, liliacul cărămiziu, liliacul cârn, broasca ţestoasã de apã, vipera, tritonul alpin, broasca râioasã brunã, buhaiul de baltã cu burtã galbenã, zglãvocul.*

Aici existã o mulţime de pãsări de interes european : *gaia roşie, şerparul, acvila ţipãtoare micã, vânturelul de searã, caprimulgul, presura de munte, pietrarul negru, pietrarul rasãritean, ciocãnitoarea de munte, ciocãnitoarea de stejar, buha.*

Dintre plantele care justificã propunerea Parcului Naţional Buila-Vânturariţa drept sit Natura 2000 se regãsec: *curechiul de munte, stânjenelul.*

Declararea Parcului Naţional Buila-Vânturariţa drep sit Natura 2000 aduce avantaje localnicilor. Astfel, turismul se poate dezvolta, cu condiţia ca acesta sã fie un turism ecologic, iar produsele provenite din aceastã zonã pot fi vândute mult mai bine, ele purtând o imagine a zonei. Restricţiile nu vor creşte odatã cu declararea Parcului Naţional Buila-Vânturariţa dept sit Natura 2000, rãmânând valabile cele dintr-un parc naţional.

3. Flora

Prin noţiunea de „floră" se înţelege totalitatea speciilor de plante care cresc într-o anumită regiune. Flora reprezintă deci un inventar al tuturor speciilor de plante.

În masivul Buila-Vânturariţa întâlnim o mare varietate de specii de plante (peste 700), datorată reliefului muntos, climatului relativ blând cu influenţe mediteraneene, numeroaselor sectoare de chei, versanţi abrupţi, hornuri, grohotişuri, varietăţii mari a tipurilor de ecosisteme.

În Parcul Naţional Buila-Vânturariţa întâlnim numeroase specii de plante ocrotite de lege. Dintre acestea amintim:

Floarea de colţ (Leontopodium alpinum) este o planta considerata monument al naturii şi ocrotită de lege din 1931. O întâlnim pe crestele calcaroase ale masivului. Tulpina are frunze înguste, albicioase, pufoase dispuse în jurul inflorescenţei. Nu are miros. Înfloreşte în iulie-august.

Bulbucul de munte (Trollius europaeus) creşte în pajiştile alpine cu soluri umede, umbrite şi bogate în minerale. Planta înfloreşte primavara târziu şi vara, iar floarea, cu aspectul unui trandafir, are culoarea galbenă. Frunzele sunt palmat divizate.

Stiati că...?

- Armata elveţiană folosea pentru tresele ofiţerilor superiori flori de colţ în loc de stele?
- Trupele de vânători de munte din Germania şi Austria folosesc floarea de colţ ca însemn şi tot aceste ţări au folosit-o ca distincţie pentru decorarea soldaţilor în timpul celor 2 razboaiee mondiale?

Tisa (*Taxus bacatta)* este un conifer verde tot timpul anului, înalt de cel mult 14m. Arborele creste foarte încet, în 20 de ani atingând 20 de metri. Se aseamana la port cu bradul, dar se deosebeste de acesta prin frunza cu colorit mai verde, iar pe fata inferioara verde-palid. Nu are conuri ca celelalte conifere, semintele sale fiind învelite într-o masa rosie,

Crinul de padure (Lilium *martagon*) este o specie rară, aflată sub protecţie. Tulpina aeriană este rosietica patata şi înalt[pâna la 1 metru. Frunzele sunt lanceolate iar florile au culori diferite: rosu, roz sau violet. Tepalele sunt rasucite în exterior.Îl întâlnim în zona pădurilor de fag.

Crinul de pădure (Lilium martagon)

Stiati că...?

- În Parcul National Buila - Vânturarita exista cel mai mare arboret de tisa din Carpaţii Meridionali?
- Arilul care înveleşte sămânţa de tisă este singura parte netoxică a arborelui; ea este consumata de pasari?
- Tisa este cel mai longeviv arbore din Carpaţi putând trăi 2000 de ani?

Parcul Naţional Buila-Vânturariţa adăposteşte 28 de specii de orhidee din ele 58 de specii care cresc în România. Orhideele sunt cel mai periclitat grup de plante la nivel mondial. Ele sunt foarte sensibile la orice modificare a habitatului lor, putând fi considerate adevărate „barometre" ale „stării de sănătate ale regiunii".

Ştiaţi că ? Pentru a germina, seminţele orhideelor necesită prezenţa unei ciuperci. Ciuperca furnizează plantei apa şi săruri minerale. Există cazuri în care unele specii de orhidee rămân toata viata dependente de ciupercă, pierzându-şi total capacitatea de a produce clorofilă. Această va forma micorize cu rădăcinile plantei. În alte cazuri, orhideele au frunze verzi,

La aceste plante se adaugă : angelica , iedera albă, laricele, ghinţura, garofiţa albă, jneapanul.

În Parcul Naţional Buila-Vânturariţa întâlnim o serie de specii de plante care au o arie de raspândire extrem de redusa. Acestea se numesc *endemisme*. Dintre exemple putem aminti: *roza de Cozia (Rosa cosiae), bulbucii de munte.*

Alte specii protejate:

Pesma - *Centaurea atropurpurea*

Săbiuţă

(Gladiolus imbricatus)

Tulichină

(Daphne mezereum)

Iedera albă

(Daphne blagayana)

Ghinţura galbenă

(Gentiana lutea)

Fauna

Fauna reprezintă totalitatea animalelor dintr-o anumită zonă.

Lupul (Canis lupus)

Lupul este un carnivor care are corpul asemănător cu cel al câinelui ciobănesc german; spre deosebire de acesta însă, lupul are urechile rotunjite. Poate atinge un metru înălţime şi până la 2 metri lungime. Culoarea blănii variază în funcţie de anotimp, fiind de regulă cenuşie-castanie-negricioasă. Simţurile sunt foarte bine dezvoltate. Gâtul are musculatură puternică, fapt ce-i permite să transporte o pradă grea. Se hrăneşte cu iepuri, păsări, şerpi, rozătoare, căprioare, iar când nu găseşte şi altceva, consumă şi vegetale. În ciuda poveştilor, lupul nu atacă omul. Trăieşte în păduri, fie singur, fie în perechi familiare sau în haite (în timpul iernii). Lupul este ocrotit de lege.

Stiati că...?

În cadrul unei haite se reproduc doar masculii şi femelele dominante?

Lupul are cea mai crescută temperatură corporală dintre mamifere : 40,7 0C.

Până la vârsta de 45 de zile puii sunt hraniţi cu hrana regurgitată de toţi membrii haitei, nu doar de părinţi?

- Lupii , in sălbaticie, trăiesc până la 13 ani; se cunoaşte un caz al unui lup in captivitate care a trăit 15 ani.
- Lupii pot parcurge zilnic până la 200 de km cu o vitezã de 8km/ora. Când aleargă, pot atinge o vitezã de 55-75km/orã.
- Fiecare haită are teritoriul ei; acesta are o suprafaţă cuprinsă între 130 şi13.000km2.

Ursul brun este un mamifer mare ce poate ajunge la o lungime de până la 240cm şi o greutate de maxim 400 kg. Gâtul este scurt şi gros, fruntea bombatã şi botul conic. Ochii sunt mici, oblici; picioarele puternice, cu unghii lungi. Blana este creaţă, cu peri moi, mai lungi pe faţă, abdomen şi între picioare şi mai scurţi pe bot. Culoarea variază în funcţie de anotimp de la cafeniu până la negru. Se hrăneşte de regulă cu vegetale (jir, ghinde, mere pădureţe, afine, zmeură, iarbă, porumb necopt, rădăcini, muguri) dar şi cu păsări şi ouăle acestora, cerbi, căpriori şi chiar cu cadavre. Este deci un animal omnivor. Este întâlnit în pădurile puţin umblate, liniştite, dese, cu stânci şi arbori căzuţi. Este un animal solitar care îşi marchează teritoriul prin zgârie turi pe copaci. De regulă, îşi desfăşoară activitatea în timpul nopţii. Deşi e un animal greoi, ursul aleargă bine şi rezistă timp îndelungat.

Iarna, ursul se retrage în bârlog, unde intră în somnul de iarnă; zgomotele sau încălzirea vremii îl scot afară. Ursul nu hibernează. Femela naşte 2-4 pui. Ursul se fereşte de oameni şi nu atacă decât când este rănit, iar femela când are pui.

Este un animal ocrotit de lege.

Râsul (Lynx lynx) este un animal întâlnit în etajul pădurii de fag. Nu este foarte mare, atingând 80-120 cm lungime şi 60 cm înălţime. Coada are 11-26 de cm; cântăreşte 35-40 kg. Blana e moale, cu peri alungiţi pe laturile corpului. Culoarea variază în funcţie de anotimp şi individ, fiind de obicei sur-roşcat iar pe spate pătat cu alb şi cu numeroase puncte negre. Coada este de la vârf până la jumătate neagră, iar în vârful urechilor are câte un smoc de păr. Este un animal nocturn, fiind de regulă singuratic şi retras, agil şi feroce. Atacă iepuri, căprioare, cerbi, cocoşi de munte. Femela naşte 2-3 pui.

Este o specie consideratã monument al naturii şi ocrotitã de lege.

Pisica sălbatică este un mamifer agil, bun cățărător, suplu, curios, cu simțuri foarte dezvoltate. Pe frunte are 4 dungi negre neparalele; cele mijlocii se prelungesc pe spate formând o dungă de-a lungul coloanei vertebrale. De pe o parte și de alta a acestei dungi pornesc dungi transversale mai puțin întunecate, care se continuă spre abdomen. Se hrănește cu șoareci, păsări, iezi de căprioare. O întâlnim în pădurile de fag, unde se poate adăposti în scorburi, crăpături de stânci, peșteri.
Este o specie ocrotită de lege.

Capra neagră este un animal erbivor, bun cățărător, care trăiește în grupuri numite ciopoare. Greutatea corpului poate atinge 40-60 kg. Blana își schimbă culoarea în funcție de anotimp, vara fiind roșcată, iar iarna neagră. Coarnele au culoare neagră. Simțurile caprei negre sunt foarte ascuțite. Vara preferă pajiștile subalpine la marginea pădurii de conifere, iar iarna coboară în păduri până la altitudinea de 500 de m, căutând locuri stâncoase unde zăpada nu este viscolită. Printre dușmanii caprei negre sunt râsul, lupul și omul.

Capra neagă este ocrotită de lege.

Știați că...?

Acolo unde omul nu le persecută, caprele negre au o atitudine surprinzător de încrezătoare, suportând prezența umană la câțiva metri.

Dacă se observă o coborâre rapidă a caprelor negre spre pădure, este aproape sigur că în câteva ore se va dezlănțui vremea rea.

Liliacul se caracterizează printr-o viață misterioasă care a dat naștere la numeroase legende. Este singurul mamifer care are zbor activ. Este un animal nocturn cu văzul nu foarte dezvoltat, el reușind cu succes să se orienteze și să vâneze cu ajutorul ultrasunetelor emise. Acestea se lovesc de obstacole, iar ecoul este recepționat de liliac, el putând astfel să-și construiască "o imagine" acustică a locului în care se află. Această modalitate de orientare poartă numele de ecolocație. Pentru recepționarea cu ușurință a sunetelor, liliecii au pavilioanele urechilor foarte bine dezvoltate. Trăiesc în colonii, iar iarna hibernează în interiorul peșterilor sau în scorburile arborilor bătrâni. Sunt mamifere insectivore; limitând numărul insectelor, este un mamifer folositor.
În Parcul Național Buila-Vânturarița trăiesc 7 specii de lilieci toate ocrotite de lege.

Un liliac poate trăi până la 20 de ani

Pisica poate auzi ultrasunetele emise de liliac, dar omul le poate recepționa doar cu ajutorul unor detectoare speciale

Știați că...?

Puii de liliac sunt singurii pui de mamifer care sa nasc cu picioarele înainte.

Vipera comună este întâlnită în pădurile de fag, de molid și chiar în desișurile de jneapăn. Capul are formă triunghiulară, iar către ceafă are un desen în forma literei V. Pe partea dorsală a corpului are o bandă în zig-zag. Nu atacă omul decât dacă este lovită sau călcată. Deși veninul este mai puternic decât al viperei cu corn, vipera comună nu e periculoasă pentru că injectează O cantitate mică de venin. Se hrănește cu rozătoare mici, broaște, șopârle. Prada o omoară înainte de a o înghiți, cu ajutorul veninului.
Nu este ocrotită de lege, deși în multe zone din țară e pe cale de dispariție.

Acvila tipãtoare micã este o pasãre rãpitoare de zi. O întâlnim în pãdurile de foioase, de conifere sau de amestec. Are ciocul şi ghearele ascuţite.

Culoarea penajului e brunã cu câteva pete mai deschise la culoare. Se hrãneşte cu pãsãri, mamifere mici, sau amfibieni. Cuibãreşte în arbori înalţi, unde femela depune 2 ouã. Este oaspete de varã.

Este ocrotitã de lege.

Femela şi masculul construiesc împreunã cuibul folosind ramuri de arbori. Acesta are un diametru de 120 cm.

Stiati cã...?

Bufnita este o pasãre rãpitoare de noapte de talie mare (60-70 cm), de culoare brunã cu pete negre şi albe pe aripi. Penajul este înfoiat şi moale. Ghearele sunt puternice, iar ciocul este încovoiat şi cu marginile tãioase.

Trãieşte în pãduri mari, bãtrâne din zonele stâncoase. Este o componentã importantã a ecosistemului, limitând numãrul de rozãtoare.

Cocosul de munte

este o pasãre de talie mare (70-80 cm.). Îl întâlnim în pãdurile de molid, în luminişuri. Masculul este mai mare decât femela şi prezintã un colorit negru pe cap, gât, ceafã şi pe partea inferioarã şi brun închis pe aripi. Caracteristicã este "sprânceana" roşie. Abdomenul are pete albe. În perioada de împerechere coada este ţinutã sub formã de evantai. Femela are dimensiuni mai mici, penaj brun pestriţ cu guşa şi pieptul roşcate.

Se hrãneşte cu conuri mici, muguri, ace de molid, fructe, seminţe, frunze, insecte şi viermi.

Fluturasul de stâncã

Îl întâlnim vara în Cheile Bistriţei. Poate fi observat zburând pe pereţii stâncoşi înalţi pe care se aşeazã coborând prin mişcãri ale aripilor asemãnãtoare unui fluture. Ciocul este lung, subţire şi uşor curbat în jos. Dorsal este cenuşiu, aripile având câteva zone roşii şi douã şiruri de puncte albe.

Se hrãneşte cu insecte şi seminţe.

Iarna se retrage spre aşezãrile umane.

Este declarat monument al naturii.

Broasca testoasă de apă este o reptilă întâlnită în jurul lacurilor din satul Pietreni. Carapacea sa este aplatizată, Culoarea carapacei este cafeniu întunecată - neagră cu pete sau linii galbene. Plastronul este de regulă galben deschis. Picioarele şi coada sunt negricioase, pătate cu galben, iar capul la mascul este cafeniu cu spirale negre, în timp ce la femelă este pătat cu galben. Se hrăneşte cu insecte, scoici, mormoloci, peştişori. În timpul iernii hibernează. Trăieşte 100-120 de ani.

Buhaiul de baltă cu burta galbenă Este o broască de dimensiuni mici (cca. 5 cm), cu spatele cenuşiu cu numeroase verucozităţi. Culoarea abdomenului variază de la ben deschis la portocaliu.

O întâlnim în ape curgătoare sau stătătoare.

După perioada de reproducere, poate ieşi pe uscat. Numărul de buhai de baltă cu burta galbenă a scăzut datoritã defrişărilor masive şi dispariţiei bălţoacelor. Este o specie protejată de lege din 1993.

Broasca râioasă brună este o broască de dimensiuni mai mari decât buhaiul de baltă. Este puţin pretenţioasă şi trăieşte în tufişuri, zăvoaie, lunci, păduri. Este o specie rezistentă la frig, dar care necesită umezeală.

Prezintă pe spate negi care produc o substanţă iritantă, iar pe degete 2 rânduri de tubercule.

Culoarea e brun-măslinie, cenuşie sau cafenie.

Ventral este albicioasă sau cenuşie mai mult sau mai puţin pătată cu negru.

Tritonul de munte este tot un amfibian cu coadă de dimensiuni mici (cca. 10 cm). Spatele este brun - măsliniu cu pete negre, iar abdomenul este roşu-portocaliu fără pete. Trăieşte în apele lin curgătoare sau stătătoare din aprilie până în iunie. În iunie părăseşe apa, ducând o viaţă nocturnă, adăpostindu-se sub pietre, buşteni, frunze, în zonele umede sau în vecinătatea lor. Hibernează aici sau în mâlul de pe fundul apelor.

Scăderea numărului de tritoni s-a datorat poluării şi despăduririlor. Tritonul de munte este o specie protejată de lege din 1993.

În iunie părăseşe apa, ducând o viaţă nocturnă, adăpostindu-se sub pietre, buşteni, frunze, în zonele umede sau în vecinătatea lor. Hibernează aici sau în mâlul de pe fundul apelor. Scăderea numărului de tritoni s-a datorat poluării şi despăduririlor. Tritonul de munte este o specie protejată de lege din 1993.

Salamandra este un amfibian cu coadă întâlnit în zonele umede şi umbroase, în pădurile de conifere şi în cele de foioase străbătute de pâraie.

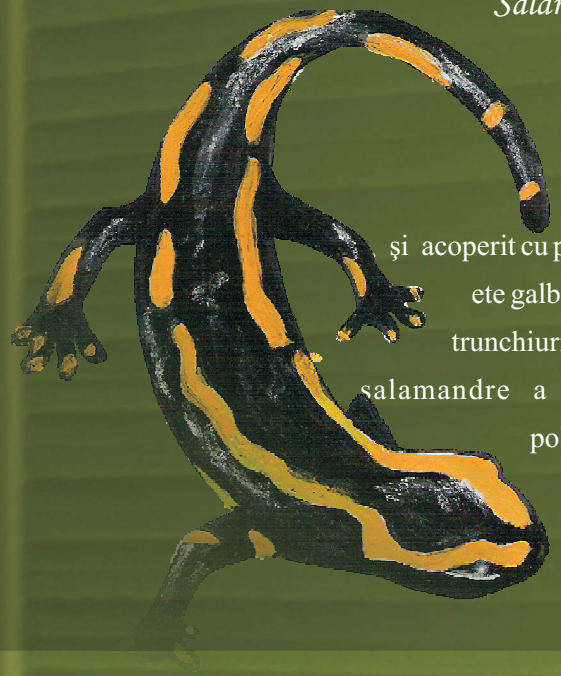

Corpul este cilindric, lung de 18-28 cm şi acoperit cu piele subţire, umedă, de culoare neagră cu ete galben-portocalii. Iarna hibernează sub pietre, trunchiuri de copaci sau muşchi. Numărul de salamandre a scăzut în ultimii ani din cauza poluării aielor cu rumeguş rezultat în urma defrişărilor.

Acest amfibian este protejat de lege din 1993.

Păstrăvul este un peşte care trăieşte în apa rece şi oxigenată a râurilor de munte. Se recunoaşte uşor după spatele cafeniu-verzui, laturile corpului gălbui şi petele roşii cu marginea deschisă de pe corp. De regulă are 20-40 cm lungimeşi o greutate de 200-800g. Se hrăneşte cu viermi, crustacei, insecte, peşti mici, icreşi chiar cu proprii pui.

Rar, unii păstrăvi pot atinge 1,20m şi 6-8 kg.

Femela depune icrele în amonte, înfruntând viteza de curgere a apei şi cascadele.

Păstrăvul este considerat recordmanul peştilor: el înoată cel mai repede (31 km/h), face cele mai înalte salturi, depune cele mai multe icre (1000-1500 milioane).

Stiati că...?

Rădasca este o insectă care a început să fie din ce în ce mai rar întâlnită. Corpul său este masiv, negru lucios. Masculul este mai mare şi are mandibulele bine dezvoltate sub forma unor coarne. Femela este mai mică şi are mandibulele mai puţin dezvoltate. Larva acestui coleopter se dezvoltă în lemnul putrezit al foioaselor, hranindu-se cu acesta.

Specia poate fi protejata prin interzicerea colectării şi prin protejarea arborilor bătrâni din pădurile de foioase

Croitorul alpin este o specie rară. Este o insectă mare, care trăieşte în păduri de fag şi de conifere, preferabil în lemnul putred. Se recunoaşte uşor datoritã coloritului său gri-albastrui. Pe elitre prezintă 5 pete negre, catifelate (2 mici sus, 2 mici jos şi una mare central). Antenele sunt mai lungi decât corpul, formate din mai multe articole, fiecare articol, începând cu cele de-al treilea, având la vârf câte o patã neagrã. Femela depune ouăle în crăpăturile sau rănile scoarţei. Dezvoltarea din stadiu de ou până în stadiu de adult durează 2-3 ani şi se face în lemnul fagilor.

Este o specie ocrotită de lege.

Pentru protecţia acestei specii trebuie păstrate în stare naturală făgetele bătrâne, menţinând în pădure o parte din lemnul putred.

Croitorul mare este un coleopter întâlnit în pădurile de fag. Corpul este alungit, subţire, cu antene lungi (antenele masculilor sunt mai lungi decât corpul, iar cele ale femelelor nu depăşesc lungimea elitrelor).

Elitrele au culoare maroniu-negricioasă.

Femela depune ouăle în crăpăturile sau rănile scoarţei arborilor. Larva se hrăneşte la început cu scoarţă, iar mai târziu cu lemn. Dezvoltarea din stadiu de ou până în stadiu de adult durează de regulă 3 ani. Sunt insecte nocturne şi crepusculare, ziua ascunzându-se în coroanele arborilor şi în scorburi.

Femelele de croitor pot depune până la 300 de ouă?

La acestea se adaugă multe alte insecte, arahnide (păianjeni), viermi,moluşte.

Stiati că...?

5. Ecosistemele din Parcul Național Buila -Vânturarița

Totalitatea organismelor (plante, animale, ciuperci, protrozoare, bacterii) dintr-un anumit teritoriu formează o **biocenoză**. Termenul de biocenoză a fost folosit pentru prima dată în 1877 de Möbius.

Complexul de factori abiotici (luminã, temperaturã, curenţi de aer, solul, apa, relieful, compoziţia chimicã) care condiţionează existenţa vieţii pe Pãmânt reprezintã **biotopul**.

Biotopul împreunã cu biocenoza care îl populează formează un **ecosistem**.

Între diferitele specii de organisme se stabilesc *relaţii de transport*, *relaţii topice* (când mai multe animale convieţuiesc), *relaţii fabrice* (când un animal foloseşte pãrţi din corpul altor organisme drept adăpost) şi *relaţii trofice*.

În ceea ce priveşte relaţiile trofice (de hrănire), organismele se împart în mai multe categorii :

- *producãtori*: plantele, care prin fotosintezã transformă substanţele anorganice în substanţe organice;

- *consumatori* - consumatori de ordinul I - care se hrănesc cu plante (animale erbivore); Ex: oarecele, căprioara, capra neagrã.

- consumatori de ordinul II - care se hrănesc cu consumatori de ordinul I (animale carnivore). Ex: broaşte, lup

- consunatori de ordinul III - care se hrănesc cu consumatori de ordinul II (animale carnivore). Ex: păsări răpitoate

- descompunãtori- bacteriile şi ciupercile, care descompun organismele moarte.

Speciile de organisme care formează categoriile trofice se hrănesc unele cu altele, formând un lanþ trofic cu următoarea structurã:

Producãtori → Consumatori de ordinul I → Consumatori de ordinul II→

→ Consumatori de ordinul III → Descompunãtori

Exemple: frunzele arborilor → omidă → piţigoi → acvila ţipătoare

Plante → insecte → broaşte → bufniţă

Orice intervenţie umanã în lanţurile trofice poate periclita echilibrul şi chiar existenţa acestora. Dispariţia sau scăderea numărului unei specii poate atrage după sine modificări şi la alte specii.

Indivizii aceleiaşi specii se pot grupa în familii (unele rozătoare), în ciurde (cerbul), în coipoare (capra neagrã), în haite (lupii în timpul iernii).

Furnicile şi albinele se numesc insecte sociale. Cu ajutorul unor substanţe secretate (feromoni) ele îşi organizează colonia, de la activităţi de depistare şi procurare a hranei, până la apărare sau ocupare a altor colonii şi luarea de ostateci pe care îi transformă în sclavi.

Factorii abiotici determinã răspândirea plantelor şi a animalelor, dar şi anumite comportamente (migraţia, hibernarea, somnul de iarna).

Ştiaţi că...?

În Parcul Naţional Buila-Vânturariţa există o biodiversitate ridicatã, aceasta reflectandu-se in bogatia habitatelor si a tipurilor de ecosisteme.

Pe parcursul paginilor urmatoare vă sunt prezentate principalele ecosisteme prezente în Parcul Naţional Buila-Vânturariţa: ecosistemul pădurii de fag, al pădurii de amestec, al pădurii de conifere, al pajiştilor, al raurilor şi al peşterilor.

Suprafeţele de pădure în România s-au modificat mult. Astfel, în perioada medievalã ele ocupau 70-75% din suprafaţa ţării, la începutul secolului al XIX-lea 36-38%, iar după 1970 doar 27%.

Ştiaţi că...?

Ecosistemul padurii de fag

Pãdurea de fag are cea mai mare rãspândire în masivul Buila Vânturariţa. Aceste pãduri se întind de la 700 m altitudine pânã la 1200m. În unele zone pãdurea de fag o întâlnim pâna în zona subalpina, lipsind pãdurile de conifere (muntele Arnota, Muntele Cacova, Muntele Piatra). Fagul este specia predominantã întâlnitã aici. El este un arbore înalt de 35 de metri, cu scoarţa netedã-albicioasã. Frunzele sunt ovate, pe margini cu peri fini. Florile sunt unisexuate. Fructul se numeşte jir, este învelit într-o capsulã ţepoasã şi conţine ulei. Jirul serveşte drept hranã animalelor din pãdure (mistreţ). Printre funzele de fag pãtrunde luminã suficientã, permiţând astfel dezvoltarea afinului dar şi a unui strat ierbos format din floarea paştelui, spânz, ghiocei, brebenei, limba cerbului, plãmânãrica. Dintre animale, aici întâlnim moluşte, viermi, insecte, broasca roşie de munte, guşterul, piţigoiul, presuri, gaiţa, caprimulgul, ciocânitoarea, uliul, acvila ţipãtoare, sticleţii, pisica sãlbaticã, râsul, cerbul, mistreţi, jderul, lupul, soarecele de pãdure.

<u>Ştiaţi cã :</u>

Caprimulgul aduce hranã puilor de 380 ori/zi?

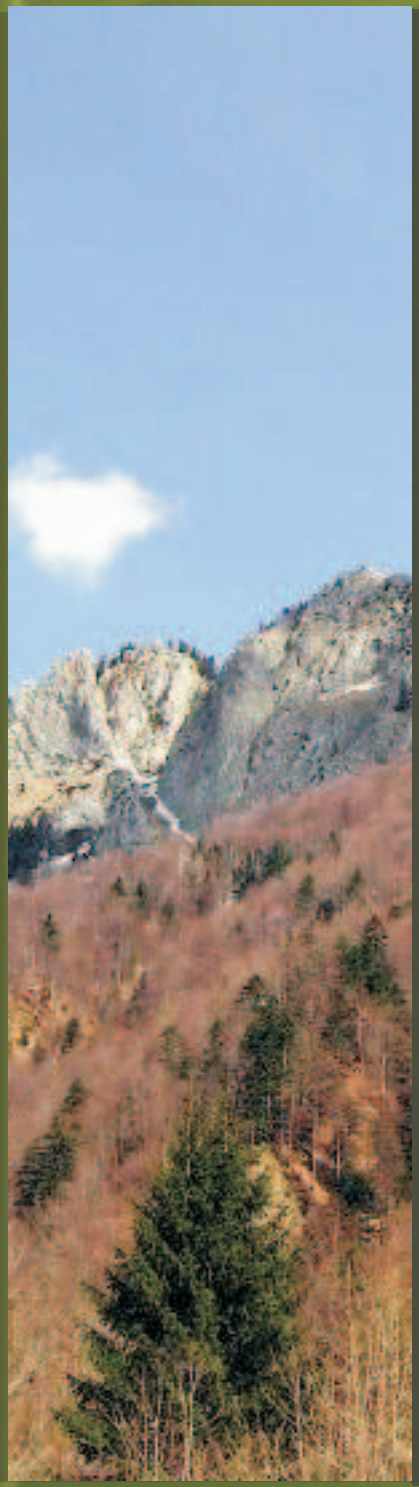

Ecosistemul Padurii de amestec

Pãdurea de amestec se întâlneşte la trecerea din etajul fagului în cel al coniferelor.

Deosebiri între conifere şi foioase

- frunzele coniferelor au limbul în formã de ac iar cele ale foioaselor au limbul mult mai lat;

- frunzele coniferelor sunt verzi tot timpul anului, sunt persistente, în timp ce frunzele foioaselor cad toamna;

- coniferele nu au sãmânţa învelitã în fruct.

<u>Ştiaţi cã</u> : Un fag de 25 de metri înãlţime produce ziua, într-o orã, 1,7 kg oxigen, cantitate necesarã unui om 3 zile.

Pe un hectar de pãdure trãiesc 1500-4000 de insecte, 500-1000 de şoareci; pe 10 hectare 10 piţigoi, pe 1000 hectare 1 lup, 1 râs.

Ecosistemul Padurii de conifere

In Buila-Vanturariţa intâlnim de regulã pãduri de molid. Rareori avem pâlcuri de molid în amestec cu brad. Cantitatea de precipitaţii de aici este mai mare decât în zona fagului. Pãdurile de conifere sunt mai rãcoroase şi mai întunecoase decât cele de fag. Astfel, stratul ierbos este mai slab dezvoltat (unele ferigi, aliorul, ciocul berzei, mãcrişul iepurelui). În afarã de molid şi brad, mai întâlnim pin, zadã (larice), tisa, arbuşi (cununiţa, afinul, tulichina).

Pinul este un conifer înalt de pâna la 40 m, cu frunzele aciculare lungi, grupate câte douã pe o ramuricã foarte scurtã.

Zada are frunzele aciculare scurte, de 1-3 cm, aşezate câte 3-5 în mãnunchiuri; au culoare verde deschis şi sunt cãzãtoare.

Ştiaţi cã : Pinul este una dintre cele mai bine adaptate plante la frig, el putând rezista la temperaturi de -400C.

Dintre animalele întâlnite aici enumerãm: insecte, pãianjeni, broaşte, salamandre, vipere, sopârle, piţigoiul de multe, mierla, cinteza, corbul, ciocãnitoarea, cocoşul de munte, ursul, lupul.

Ecosistemul Pajistii subalpine

Este situat deasupra etajului molidişurilor. Datoritã condiţiilor climatice aspre concretizate prin temperaturi scãzute, vânturi puternice, vegetaţia este reprezentatã în general de specii de plante reduse ca dimensiuni. Aici întâlnim arbuşti ca jneapãnul, cetina de negi - în Cheile Folea, Cheile Costeşti, ienupãr - pe culmile înalte ale munţilor Piatra, Vânturariţa, ştevioara, arginţicã, afin, iedera albã.

Vegetaţia ierboasã e reprezentatã de graminee (pãiuş, firuţã, coada vulpii), toporaşi, genţiane, ciuboţica cucului, cãldãruşa, vulturica, steregoaia, bulbucii de munte. Pe stâncãrii creşte floarea de colţ.

Dintre animale, aici trãiesc insecte, reptile, acvila ţipãtoare,capra neagrã.

Ecosistemul de râu

Pe suprafaţa Parcului Naţional Buila-Vânturariţa se găsesc 5 râuri Bistriţa, Costeşti, Olăneşti, Cheila, Otăsău.

Biotopul râurilor se caracterizează prin viteza mare de curgere a apei, apa este bine oxigenată, curată, transparentă şi foarte rece. Fundul albiei râului este format din pietre. Dintre plante, în apele repezi de munte întâlnim alge, muşchi de apă.

Aici trăiesc insecte, crustacei, peşti (păsrăv, clean, moioagă, zglăvoc, boiştean). Animalele mici care populează aceste ape au de regulă organe de fixare, pentru a nu fi purtate de curentul de apă.

Ecosistemul unei peşteri

Pe suprafaţa Parcului Naţional Buila-Vânturariţa sunt aproximativ 80 de peşteri. O peşterã se formează prin dizolvarea de către apa de ploaie a calcarului. Apa pătrunde pe fisurile existente în rocă şi le măreşte şi le dă diferite forme. Într-o peşterã temperatura este constantă tot timpul anului în jurul valorii de 10^0C, umiditatea este ridicată, iar lumina lipseşte. Datoritã acestor condiii vitrege, organismele întâlnite în peşteri sunt puţine :o specie de amfibian cu coadă asemănător tritonului (numit proteus), păianjeni, animale care s-au adăpostit în peşterã pentru hibernat, dintre acestea, cele mai cunoscute fiind liliecii. Plantele se întâlnesc în număr foarte mic numai la intrarea în peşterã.

6. Ecoturismul in Parcul Național Buila -Vânturarița

Ecoturismul reprezintã o formã de turism direcţionatã spre observarea şi înþelegerea naturii, fiind mult mai prietenos faţã de aceasta, mai antrenant şi mult mai interesant. Deci, spre deosebire de turismul tradiţional, turismul ecologic nu este agresiv la adresa mediului natural ci îl valorificã şi îl pãstrează neschimbat, respectã şi contribuie la punerea în valoare şi transmiterea cãtre generaţiile viitoare a obiceiurilor tradiţionale valoroase.

În Parcul Naţional Buila-Vânturariţa existã 18 trasee turistice care oferã posibilitatea desfãşurării turismului orgnaizat.

Traseul turistic este o cale prestabilitã şi urmatã de turişti. El este semnalizat prin diferite semne fãcute pe copaci, stânci, pe tãbliţe speciale, de-a lungul drumului. Aceste semne alcãtuiesc un marcaj turistic.

Plecarea pe un traseu turistic trebuie fãcutã cu echipament adecvat. Echipamentul potrivit şi respectarea marcajelor traseelor ne pot feri de accidente.

Pe teritoriul Parcului Naţional Buila-Vânturariţa existã o serie de elemente naturale care pot constitui obiective turistice:

- cele 4 sectoare de chei (Cheile Bistriţei, Cheile Costeşti, Cheile Cheii, Cheile Olãneşti).
- peşterile (Peştera Liliecilor, Peştera Urşilor, Peştera cu Lac, Peştera Laleaua Verde, Peştera Pagodelor, Peştera cu Perle).
- arcada naturalã de la nord de Pãtrunsa (Casa de Piatrã)
- hornurile Popii din Curmãtura Builei.
- vârfurile Vioreanu, Vânturariţa, Stogu, Stogşoare.

Pe teritoriul Parcului Naþional Buila-Vânturariţa existã aproximativ 100 de peşteri.

În afarã de obiectivele naturale, în Parcul Naţional Buila-Vânturariţa sau în vecinãtatea acestuia, se pot vizita Schiturile Pahomie, Pãtrunsa, Pãpuşa, 44 de Izvoare, Mãnãstirile Arnota, Bistriţa.

Pe teritoriul Parcului Naţional Buila-Vânturariţa existã 100 de trasee de escaladã (pe Cheile Bistriţei, Cheile Olãneţti, Cheile Costeţti, Cheile Cheii).

Se poate de asemenea practica şi escalada pe gheaţã.

Stiati cã...?

Legile muntelui

7. Reguli de comportare într-un Parc Național

Luaţi cu voi în rucsac ambalajele şi resturile, nu le aruncaţi pe munte!

Admiraţi plantele dar nu le rupeţi!

Respectaţi animalele, fiecare are rolul său în naturã!

Respectaţi liniştea naturii şi pe ceilalţi vizitatori!

Campaţi doar în locurile special amenajate

Nu aprindeţi focul decât în vetrele special amenajate

Nu distrugeţi panourile, săgeţile indicatoare, refugiile, punţile sau alte amenajări!

Activitãţi permise într-un parc naţional

- pãşunatul vacilor şi a oilor; caprele sunt excluse, datoritã faptului cã distrug mugurii arborilor şi arbuştilor. Numãrul de animale care pasc pe o anumitã suprafaţã nu trebuie sã depãşeascã numãrul maxim de animale ce pot fi hrãnite de vegetaţia care creşte pe terenul respectiv; în caz contrar, plantele vor fi consumate pânã la dispariţie.
- cositul fâneţelor este permis şi chiar indicat; prin cosit se îndepãrteazã resturile vegetale permiţând dezvoltarea vegetaţiei în anul următor. Trebuie totuşi ţinut cont ca această activitate sã se desfãşoare după ce plantele din fâneţe (gramineele în general) au fructificat; astfel se asigurã rãspândirea seminţelor care vor da naştere plantelor din anul următor;
- conservarea arhitecturii tradiţionale; casele care respectã arhitectura tradiţionalã a zonei, constituie o atracţie pentru turişti;
- turismul ecologic este un turism care nu este agresiv la adresa mediului înconjurător ci îl valorificã şi îl pãstreazã neschimbat, respectã şi contribuie la punerea în valoare şi transmiterea cãtre generaţiile viitoare a obiceiurilor tradiţionale valoroase (arhitectura tradiţionalã, prepararea produselor din lapte). Azi, tot mai mulţi turişti preferã sã-şi petreacã vacanţa în locuri unde pot admirapeisaje deosebite, se pot hrãni cu produse naturale şi pot participa activ la pãstrarea şi promovarea activitãţilor tradiţionale;

- practicarea de sporturi în zone special amenajate; în Parcul Naţional Buila-Vânturariţa existã 18 trasee turistice, numeroase trasee de escaladã (trasee amenajate în Cheile Costeşti, Cheile Cheii, Cheile Bistriţei, Cheile Olãneşti); existã de asemenea posibilitatea practicãrii mountain- bike;

cercetarea ştiinţificã se desfãşoarã în permanenţã într-un parc naţional în scopul determinãrii de plante, animale, ciuperci, pentru monitorizarea biodiversitãţii;

Pericolele cu care se confruntã Parcul Naţional Buila-Vânturariţa sunt:

- aruncarea resturilor menajere şi a gunoaielor în pãduri şi pe cheile râurilor din parc; aruncarea resturilor de alimente poate provoca schimbarea comportamentului animalelor care vor deveni dependente de aşezările umane;
- vânãtoarea ilegalã (braconajul) duce la dispariþia speciilor de animale. În parcurile naţionale vânãtoarea este interzisã!
- tãierile ilegale de copaci pot duce la dezgolirea unor versanţi, fapt ce poate fi urmat de degradarea solului şi de alunecãri de teren;
- pãşunatul neraţional şi cu capre poate avea consecinţe grave; caprele distrug mugurii arbuştilor, iar pãşunatul cu un numãr prea mare de oi poate duce la bãtãtorirea solului şi dispariţia unor specii de plante.
- crearea de baraje, devierea sau captarea cursurilor de apã determinã modificãri ale debitului şi nivelului râurilor, afectând implicit şi animalele care trãiau în mediul acvatic respectiv;
- exploatãrile de rocã de pe suprafaţa unui parc naţional sau din vecinãtatea acestora pot fi urmate de dislocãri şi prãbuşiri de rocã în zona cheilor; animalele sunt deranjate de zgomotşi vibraţii;
- distrugerea stalactitelor ţi stalagmitelor din peşteri, pe lângã faptul aspectul neplãcut, poate dãuna organismelor care trãiesc în mediul subteran;
- depozitare deşeurilor în peşteri sau la exteriorul acestora reprezintã un mare pericol pentru sãnãtatea oamenilor şi a mediului datoritã posibilitãţii dizolvãrii deşeurilor toxice
- ruperea plantelor, braconajul, distrugerea covorului vegetal în urma activitãţilor de exploatare forestierã pot avea drept urmare reducerea numãrului de plante şi animale, fiind deci afectatã biodiversitatea parcului naţional;

Lecţie de supravieţuire

8. Ghidul unui Ranger Junior

Pregătiri

Reuşita unei excursii depinde în mare măsură şi de modul în care este pregătită.

Când alegi zona în care se va merge e necesar să ai în vedere:

*timpul în care se va parcurge traseul;

*gradul de dificultate al traseului;

*starea vremii (vezi planşa cu norii);

*starea de sănătate a participanţilor şi rezistenţa fizică;

*posibilităţile de cazare şi adăpost;

Cunoaşterea zonei în care se va face drumeţia

*studierea ghidurilor turistice, a hărţilor, vorbit cu oamenii care au mai fost pe acelaşi traseu;

*ce se urmăreşte când studiezi ghidul? R: distanţe, dificultate, cabane, refugii, florã, faunã;

Componenţa grupului

*2-10 persoane, nu mai mare;

*foarte important: starea de sănătate a participanþilor şi rezistenţa lor fizică;

*de asemenea extrem de important în alcătuirea unui grup este să se ţină seama ca persoanele care merg să se cunoască dinainte sau să nu existe persoane care nu şi-au clarificat unele divergenţe; e bine ca persoanele din grup să-şi petreacă o zi împreună înainte de a pleca în excursie pentru a se cunoaşte mai bine şi a stabili împreună ce urmează să se întâmple, traseul ce va fi parcurs, să se stabilească obligaţiile /responsabilităţile fiecărui membru al grupului

*de asemenea e important să existe un conducător de grup, de obicei persoana cea mai experimentată şi care ştie să impună respect celorlalţi.

Echipamentul

Este important ca fiecare participant să aibă un rucsac, chiar şi copiii, fiecare după posibilităţi adică un bagaj proporţional cu mărimea, înălţimea şi forţa fizică.

Atenţie!

*NU se merge cu plase sau genţi, ci doar cu rucsac !!

*Echipamentul să fie adecvat traseului şi anotimpului !

*Echipamentul trebuie să fie redus la minimul necesar, dar suficient pentru drumeţia proiectată.

Obligatoriu de luat: prosop, săpun, pastă şi periuţă de dinţi, sticlă (de plastic) pentru apă, lanternă, hartă/ghid turistic cu zona, trusă medicală, farfurie de plastic, furculiţă, lingură, cuţit, canã de plastic sau tablă, chibrituri, ac şi aţă de cusut, aparat foto, cort, sac de dormit, izolir (izopren), hârtie igienică, lenjerie de corp din bumbac, ciorapi din bumbac sau lână (subţiri şi groşi), haine subţiri (tricouri), haine groase (pulovere) - hainele să fie din fibre naturale (bumbac sau lână) - hanorac/ pufoaică de iarnă, ghete pentru mers la drum şi adidaşi pentru perioadele de odihnă, pelerină, şapcă, căciulă, saci menajeri pentru resturi.

Alimente: carne preparată, brânzeturi, ouă fierte, salam uscat, pâine, legume, zahăr, sare,dulciuri (bomboane, ciocolată, biscuiţi).

Pentru drumeţii de durată mai mare (cu staţionare de mai multe zile într-un loc) unde se prepară mâncare la foc: supe concentrate, macaroane, fulgi de cartofi, fulgi de fasole, miere.

Trusă medicală: apă oxigenată, pansament steril şi feşe,leucoplast, faşă elastică, vată, medicamente: pentru răcealã (aspirinã, paracetamol), pentru răni (pansamente sterile, unguent cu antibiotice), pentru durere (algocalmin), laxative şi medicamente împotriva diareei.

Plecarea in excursie

Intrarea în traseu

Este foarte importantã intrarea în ritm, aceasta însemnând: mers constant, nu "în salturi", (deci nu 5 minute grãbit pânã la epuizare şi apoi 5 minute pauzã) !!

Dacã se merge în grup, viteza de mers sã fie fixatã în funcţie de ritmul persoanei care merge mai încet

În cazul unor divergenţe de pãreri în legãturã cu traseul hotãrârea definitivã revine conducãtorului grupului cãreia i se supun toţi membrii grupului

În orice drumeţie, nu e voie sã lipseascã din rucsac şi suflet voia bunã, cântecul, glumele, prietenia dezinteresatã, spiritul de întrajutorare, politeţea.

Este foarte importantã menţinerea bunei dispoziţii, a unui moral ridicat, a gândirii pozitive !

Este, de asemenea, important sã nu intrãm în panicã, sã ne pãstrãm calmul, sã cântãrim toate alternativele la rece

A te comporta civilizat şi a fi cu adevãrat om de munte înseamnã:

sã nu rupi florile

sã nu sperii animalele/insectele şi cu atât mai puţin sã le prinzi sau sã le omori

sã nu urli, sã nu îi deranjezi pe cei din jurul tãu: sã nu vorbeşti tare, sã nu dai drumul la maxim la muzicã etc.

sã nu arunci sau sã laşi în urma ta resturi, ambalaje etc.

dacã ne cazãm la cabanã, e absolut necesar sã ne anunţãm plecarea la cabanier astfel: numãr de persoane care fac parte din grupul care pleacã şi traseul ales, de asemenea la plecarea de la cabanã sã lãsãm camerele (locurile de dormit) în ordine şi curãţenie.

In caz de accidente

Dacã se merge în grup, în caz de accidentãri este necesar sã fie o persoanã care sã se ocupe de aceste probleme.

Este obligatoriu ca în caz de accident toţi membrii grupului sã-l aştepte pe cel accidentat pânã acesta într-adevãr îşi poate continua drumul.

Uneori în caz de accident e necesarã schimbarea sau întreruperea traseului.

În cazul unor accidente mai grave, dupã luarea primelor mãsuri de prim ajutor e necesar ca accidentatul sã fie aşezat într-un loc mai adãpostit unde unul sau doi membri ai grupului vor rãmâne cu el, iar alţii vor merge pânã la cabana cea mai apropiatã pentru a cere ajutor.

În caz de ceaţã, ploaie etc. grupul nu se va despãrţi sub nici un motiv, ci va merge compact !!

În nici un caz nu se acceptã ca cineva sã plece fãrã sã anunţe.

Pe timp de iarnã nemişcarea sau culcatul în zãpadã pot fi fatale !

În cazul în care s-a pierdut marcajul toţi membrii grupului se întorc pânã la ultimul marcaj.

Marcajele turistice

Pentru marcarea traseelor turistice se folosesc 4 semne: bandã verticalã, cruce, triunghi şi punct (bulinã). Semnele sunt desenate cu trei culori: roşu, galben şi albastru şi sunt înconjurate cu alb.

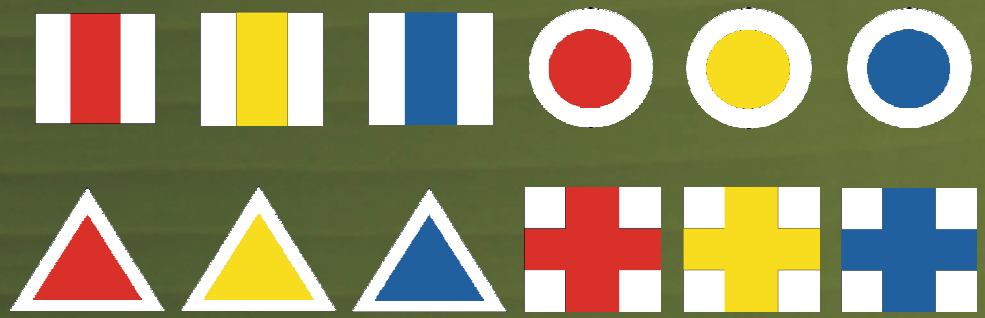

Cortul si instalarea lui

Condiţii necesare locului de amplasare:

să fie o suprafaţă cât mai puţin înclinată

să fie în apropierea unei surse de apă potabilă

să se afle la distanţă suficientă de marginea pădurii sau a vreunui copac sau stâncă ce s-ar putea prăbuşi.

să nu se distrugă natura

să nu se instaleze în groapă, unde în caz de precipitaţii abundente se poate aduna apă.

Instalarea cortului:

1.se curăţă locul de pietre, crengi uscate sau orice lucru ce ar putea zgâria sau tăia cortul

2. dacă terenul e înclinat cortul se aşează astfel, încât atunci când se doarme capul să fie mai sus decât picioarele.

3. nu se fac şanţuri în jurul cortului !!

4. după instalare, toate părţile componente rămase se adună în săculeţul cortului

La strângere:

1. se scot toate lucrurile afară din cort şi se pun în rucsac, după care cortul se curăţă/şterge bine pe interior şi exterior.

2. dacă e umed şi se poate, e indicat să fie lăsat la soare să se usuce.

3. dacă se strânge pe vreme de ploaie, imediat ajunşi acasă se desface cortul şi se lasă să se usuce, altfel se poate mucegăi şi deci distruge !

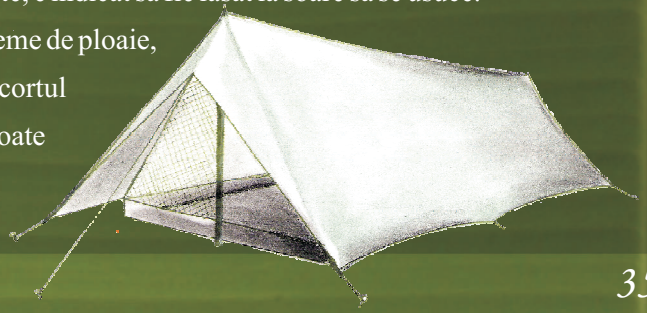

Focul

Reguli obligatorii:

Dacă există deja o vatră de foc nu se va mai face alta. Pe cît posibil se face o groapă, decupând o bucata de pamant care la plecare se pune peste vatră.

Locul unde se face focul se curăţă de crengi uscate, frunze sau orice, alte materiale ce ar putea lua foc.

Pentru foc se caută crengi uscate. Nu se face foc în zonele alpine cu jnepeni, ienuperi, etc!! Acolo este obligatoriu primusul.

Dacă nu mai folositi focul, stingeti-l! Nu trebuie lăsat niciodată nesupravegheat !!

Dacă este necesar de păstrat în timpul noptii, se stabilesc echipe de supraveghere continuă.

Tipuri de foc:

de încălzire: în stea, haiducesc

pt. prepararea mâncării: haiducesc sau în groapă

Aprinderea:

mijloace clasice: chibrit, cu brichetă;

Cu mijloace improvizate: lentile de ochelari, binoclu, lupă prin intermediul soarelui

Fisa mea de frunze

conifere

foioase

Sursa desenelor ce reprezinta frunzele de conifere de pe aceasta pagină: Atlasul Botanic

Fisa mea de nori

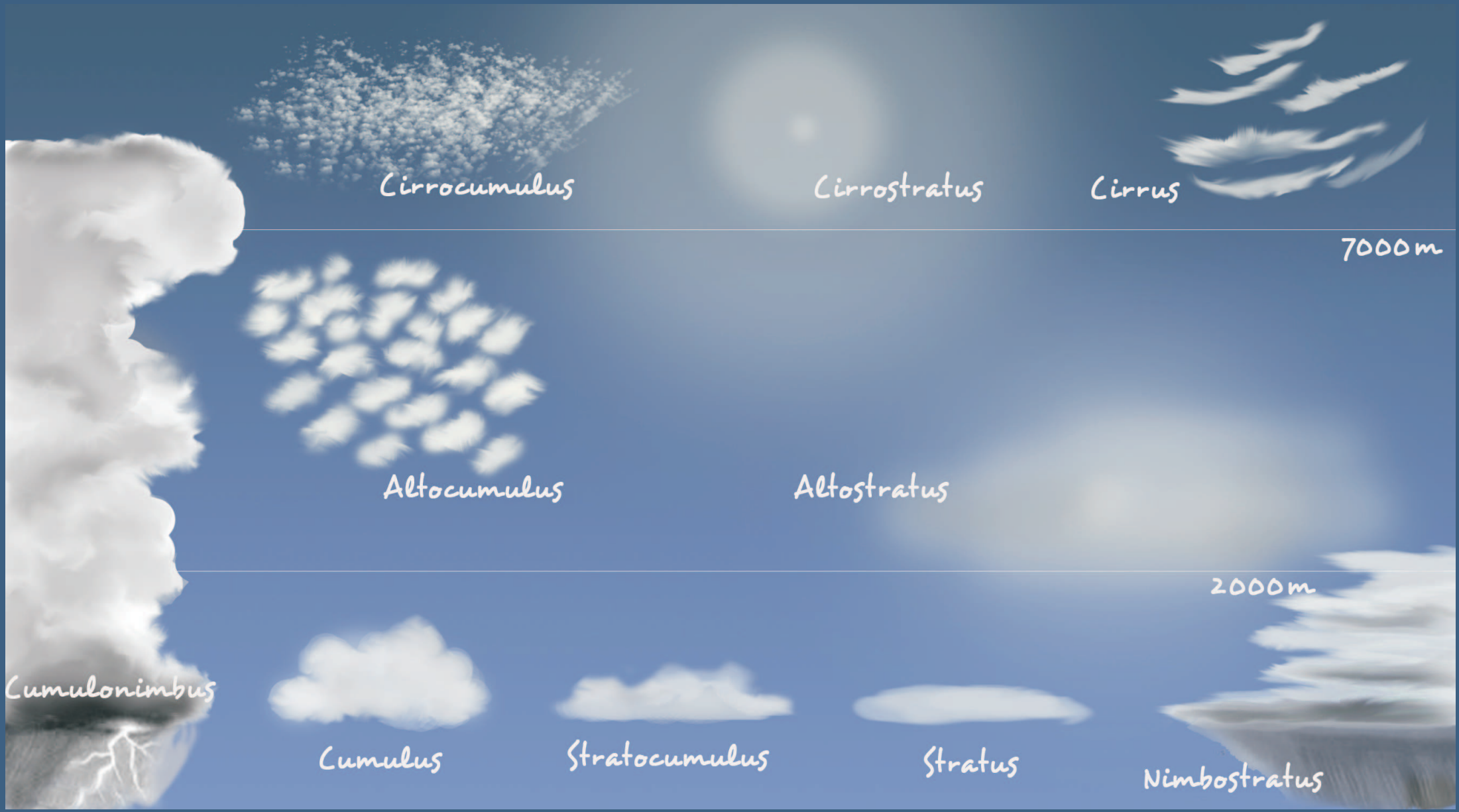

Tipuri de frunze:

După alcătuire:

Frunze simple exemplu: fag, cireş, carpen.

Frunze compuse exemplu: trifoi, salcâm.

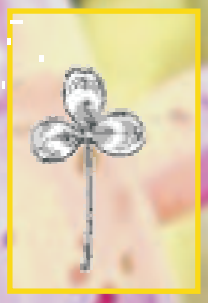

După forma limbului:

Frunze rotunde

Frunze reniforme-pochivnic

Frunze liniare-graminee

Frunze lanceolate-salcie

Frunze eliptica-fag

Frunze aciculare-conifere

Dupa aspectul marginii limbului:

Frunze cu limb intreg-pochivnic, fag, ghiocel,ştevie, măcriş

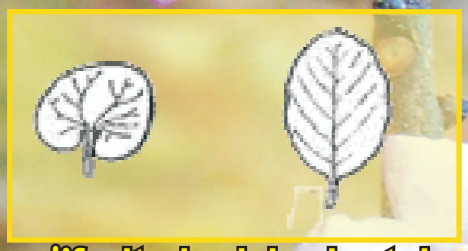

Frunze cu limbul cu diferite inciziuni- stejar, ferigă, cireş.

- cu inciziuni palmate - arţar

- cu inciziuni penate- stejar

COADA CALULUI-EQUISETUM ARVENSE

Este o ferigă care prezintă 2 tipuri de tulpini formate din mai multe articole: tulpini fertile, care apar primăvara, au culoare maronie si prezintă in vârf un spic unde se formeaza sporii, şi tulpini sterile, care apar mai tarziu şi au culoare verde; de la nivelul nodurilor se desprind ramuri verzi, dispuse de jur imprejurul tulpinii; tecile frunzelor au mai mulţi dinti laţi si inconjoară nodurile.

Tulpinile sunt goale la interior. Planta este intalnită in locuri umbroase şi umede.

PIPIRIGUL-EQUISETUM HYEMALE

Este o ferigă cu tulpini inalte (30-50 cm.), cilindrice, formate din mai multe articole, de culoare verde. Tecile frunzelor au dinţii scurti, negri si inconjoară nodul tulpinii. În vârful tulpinii se găseşte spicul sporifer.

Planta este intalnită in locuri umbroase si umede.

LIMBA CERBULUI-ASPLENIUM SCOLOPENDRIUM

Este o ferigă cu frunzele intregi, lungi de 5-60 cm., cu peţiolul mai scurt decât limbul. Pe partea dorsală a limbului se găsesc sorii dispuşi sub forma unor liniuţe paralele. Planta este intalnită in pădurile de fag.

STRAJNIC - ASPLENIUM TRICHOMANES

Este o ferigă de dimensiuni mici 10-15 cm. Limbul frunzei este penat divizat. Peţiolul este negricios pe toata lungimea sa. Pe dosul segmentelor limbului se găsesc sorii. Frunzele formează mănunchiuri prin fisurile stâncilor.

POCITOC-ASPLENIUM VIRIDAE

Se aseamănă cu precedenta, numai ca peţiolul este negru numai la bază.

MOLIDUL-PICEA ABIES

Este un conifer intâlnit fie in amestec cu fagul, fie singur, formând păduri numite molidişuri. Este un arbore inalt, cu frunzele aciculare, cu vârful ascuţit, si dispuse de jur imprejurul ramurilor. Florile sunt unisexuate, formând conuri femele si mascule. Conurile sunt pendente (indreptate in jos).

BRADUL-ABIES ALBA

Este intâlnit in păduri in amestec cu molidul. Este un conifer înalt, cu frunze aciculare, ştirbite la vârf (emarginate). Pe partea dorsală au 2 dungi albicioase. Sunt dispuse intr-un singur plan pe ramuri. Florile sunt unisexuate, grupate in conuri bărbăteşti si femeieşti. Conurile sunt îndreptate in sus (erecte).

LARIX DECIDUA-LARICELE, ZADA

Este un conifer cu frunze mici (1-3 cm.), aciculare, de culoare verde deschis, dispuse căte 4-5 in ramuri scurte. Frunzele sunt

PINUS SYLVESTRIS-PINUL

Este un conifer cu frunze aciculare, de 7 cm lungime, de culoare verde, dispuse cate 2 într-o ramură scurta. Scoarţa trunchiului şi a ramurilor este roşietică.

FLOAREA PAŞTILOR-ANEMONE NEMOROSA

Este o plantă ierboasă întalnită in păduri de foioase, în pajişti. Are frunzele cu limbul palmat-divizat; în vârful tulpinii se găseşte de regulă o singura floare, cu periantul cu 6 tepale de culoare albă.

CALCEA CALULUI-CALTHA PALUSTRIS

Este o plantă ierboasă, întâlnită in zone mlaştinoase, la marginea pâraielor, a bălţilor. Frunzele au limbul lucios, reniform. Floarea are periantul format din 5 tepale galbene. Staminele sunt numeroase.

UNTIŞOR-RANUNCULUS FICARIA

Este o plantă întâlnită în locurile umbroase si umede. Funzele sunt peţiolate; limbul este lucios, cărnos, rotund sau triunghiular, cu baza cordată. Florile sunt solitare, cu 3 sepale verzi si 8-12 petale galbene, lucioase.

LUMÂNĂRICĂ-VERBASCUM PHLOMOIDES

Este o planta înaltă (50-150 cm.), neramificată, păroasă în întregime. Florile sunt mari, galbene, cu 2 stamine mai lungi şi 3 mai scurte. Frunzele sunt ovale, oval lanceolate, de culoare albicioasă datorată perişorilor.

TREI-RĂI-HEPATICA NOBILIS

Este asemănătoare cu prima, deosebindu-se numai prin faptul ca frunzele au cei 3 lobi întregi.

SPÂNZUL-HELLEBORUS SP.

Este o plantă înaltă de 5-30 cm., prezentă in pădurile si zăvoaiele din zona de deal şi munte. Frunzele sunt mari, palmat divizate, iar florile au 5 tepale mari, de culoare verde, uneori purpurii pe partea dorsală; petalele s-au transformat in nişte organe sub forma de cornet, care poarta numele de nectarine. Este o plantă toxică.

OMAGUL-ACONITUM SP.

Este o plantă ierboasă întâlnită în regiunile montane. Are frunzele de mai multe ori palmat divizate. Tulpina poartă in vârf mai multe flori grupate in inflorescenţă. Floarea este pe tipul 5, prezintă un periant format din 5 tepale de culoare albăstrui-mov (in unele cazuri galben), tepala superioară având forma unui coif. Este o plantă toxică.

POCHIVNIC-ASARUM EUROPAEUM

Este o plantă scundă, ierboasa cu rizom târâtor. Frunzele au peţiol lung, iar limbul este reniform. Florile sunt mici, cu 4 tepale purpurii. Se întalneste în pădurile de foioase in zonele de deal si câmpie. Este o plantă otrăvitoare.

CURPEN DE PĂDURE-CLEMATIS VITALBA

Este o plantă lemnoasă, volubilă, care se agăţă cu ajutorul peţiolilor frunzelor care s-au transformat in cârcei. Frunzele sunt imparipenat compuse, cu 3-9 foliole peţiolate. Florile sunt dispuse in inflorescente. Periantul florilor este format din 4 (rar 5) tepale de culoare albă. Gineceul prezinta nişte prelungiri păroase.

MĂCRISUL IEPURELUI-OXALIS ACETOSELLA

Este o plantă ierboasă întâlnită in păduri umede si umbroase din zona montană. Frunzele sunt compuse din 3-4 foliole, acestea având forma unor inimioare. Florile sunt pe tipul 5 (5 sepale verzi, 5 petale albe); petalele sunt albe, albe cu vinisoatre roşietice sau roz. Fructul este o capsulă.

NĂPRAZNIC-GERANIUM ROBERTIANUM

Plantă ierboasă (15-30 cm.) întâlnită in pădurile umede si umbroase de fag si molid. Frunzele sunt de 2 ori penat divizate, păroase. Florile sunt pe tipul 5, 5 sepale, 5 petale; petale au culoare roşie sau roz. După inflorire, petalele cad, rămânând doar sepalele, dintre care se ridica fructul, o capsulă. Planta are miros neplacut, pătrunzător.

LAPTELE CÂINELUI-EUPHORBIA SP.

Este o plantă ierboasă, cu frunze liniare, înguste. Florile sunt dispuse in vârful tulpinii intr-o inflorescenţă. Deşi aspectul este cel al unei flori hermafrodite, florile sunt de fapt unisexuate; din mijlocul florilor bărbătesti, care conţin staminele, se ridică floarea femeiască. Planta conţine de regulă latex de culoare albă; se intâlneşte in locuri pietroase, la marginea drumurilor.

MĂTRĂGUNA-ATROPA BELLADONA

Este o plantă inaltă de 0,5-1,5 m. frunzele sunt intregi, ovale, păroase. Florile sunt solitare, cu 5 sepale verzi, 5 petale de culoare brun-violet unite, dând corolei aspectul unui clopoţel. Fructul este cărnos, la început verde, la maturitate negru si foarte otrăvitor. Se întâlneşte prin tufarişurile şi pădurile umbroase de la munte.

CLOPOŢEI-CAMPANULA SP:

Sunt plante ierboase, variate ca aspect, cu tulpini înalte de 5-100 cm. Frunzele pot fi liniar lanceolate sau ovat lanceolate, uneori păroase. Florile sunt pa tipul 5, 5 sepale verzi, 5 petale mov sau albe unite, dând corolei aspecul de clopoţel. Florile diferă ca mărime şi aşezare pe tulpină. Plantele se întâlnesc în păduri, la marginea pădurilkor, în pajişti

LĂPTUCUL OII-TELEKIA SPECIOSA

Este o plantă înaltă de 90-200 cm., robustă, cu frunze mari, păroase, cu marginea limbului dinţată. Florie sunt de două feluri, flori fertile, dispuse in centrul inflorescenţei, şi flori sterile, dispuse pe marginea inflorescenţei. Florile sterile au o petală lungă, galbenă, numită ligulă. Inflorescenţa este un calatidiu. Planta se întâlneşte în regiunile montane, în zonele umbroase şi umede, la marginea pădurilor, de-a lungul pâraielor.

CICOAREA-CICHORIUM INTYBUS

Este o plantă comună în fâneţe, marginea drumurilor. Este înaltă (40-180 cm.), cu frunzele lanceolate, cu limbul cu diferite inciziuni. Florile sunt toate ligulate, de culoare albastră sau albă, grupate într-o inflorescenţă de tip calatidiu.

PECETEA LUI SOLOMON-POLYGONATUM ODORATUM

Este o plantă întâlnită frecvent în pădurile umbroase. Tulpina aeriană are frunze ovat lanceolate, cu nervurile dispuse paralel. Florile se găsesc la axila frunzelor, au tepalele unite dând perigonului aspectul de tub. Ele au culoare alb-verzui.

Zmeuret 1938
Șaua Zmeuret
Zmeuret 1978
Govora 1957
Vf. Căprăreasa 1799
Folea 1647
Bărbătescu 1865
MUNȚII CĂPĂȚÂNII
1360
Netedu 1821
Curmatura Lespezi
Lespezi 1757
Cheile Olănești
Vf. Stogu 1493
Râul Olănești
Cantonul Cheia
Vf. Claia Strambă
Cheile Cheii
Cuca 1473
Vf. Vânturarița Mică 1601
Curmătura Comarnice
Curmătura Oale
Vf. Vioreanu 1866
Poiana frumoasă
Vf. Vânturarita Mare 1885
Poiana de piatră
Vf. Buila 1848
Băile Olănești
Raul Cheia
Vf. Albu 1659
Schitul Pahomie
Vf. Piatra 1643
1525
Vf. Tucla 1581
Schitul Pătrunsa
Vf. Cacova 1407
1405
Poiana Scărișoara
Arnota 1884
Cheile Costești
Râul Bistrița
1875
Cheile Bistrița
Mănăstirea Arnota
Pestera Ursilor
Schitul 44 Izvoare
Râul Costești
Schitul Păpușa
Mănăstirea Bistrița
Biserica Peri
Sat Pietreni
Sat Bărbătești
Sat Costești
Sat Cheia
Legenda
zonă de campare
stană
râu
creastă calcaroasă
limita parc
sector de chei
Parcul Național Buila Vânturarița
Harta obiectivelor turistice din Parcul Național Buila-Vânturarița